

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.

«ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»

4 квітня 2025 р.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.**

**ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»**

**4 квітня 2025 р.,
м. Київ**

Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2025

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та
профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор
Паламар Б.І.

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
доцент **Галієнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент
Іншакова Г.В.

Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього: матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня
здоров'я 2025 р., 4 квіт. 2025 р. К., 2025. 117 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р., який проводиться під гаслом «Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього», висвітлено актуальні питання здоров'я матерів і дітей, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

Таким чином, вплив екологічних чинників на репродуктивне здоров'я є складною та багатоаспектною проблемою, яка потребує нагального вирішення.

Пріоритети, передбачені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» і спрямовані на охорону та оздоровлення природного середовища, ефективне поєднання функцій природокористування і охорони довкілля, забезпечення екологічної безпеки громадян, є важливими кроками у захисті репродуктивного здоров'я нинішнього та майбутніх поколінь шляхом створення більш здорового середовища як передумови оптимального репродуктивного благополуччя.

ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ВНУТРІШНЬОЛІКАРНЯНИХ ІНФЕКЦІЙ В УКРАЇНІ

Зубленко О.В, Петрусевич Т.В, Глушко-Маківська А.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Внутрішньолікарняні інфекції (ВЛІ), які також називають інфекціями, пов'язаними з наданням медичної допомоги - це інфекції, які отримують пацієнти під час отримання медичної допомоги на амбулаторному прийомі або при стаціонарному лікуванні. Ці інфекції реєструються по всьому світу, як у розвинених країнах, де вони становлять близько, 5%, так і в країнах, що розвиваються, сягаючи в них 10% та більше. За оцінками ВООЗ, ВЛІ вражають приблизно 10% усіх госпіталізованих пацієнтів, а у відділеннях інтенсивної терапії цей показник досягає 40%. ВЛІ погіршують стан пацієнтів, викликаючи додаткові ускладнення, що призводить до подовження терміну госпіталізації, додаткових витрат на лікування і підвищення ризику летальних випадків. Найбільш поширені ВЛІ включають: інфекції кровотоку, інфекції сечовивідних шляхів, пневмонію, пов'язану зі штучною вентиляцією, інфекції області хірургічного втручання та інфекційну діарею. До факторів ризику, які збільшують поширеність ВЛІ, відносять: збільшення використання інвазивних пристроїв (внутрішньовенних і сечових катетерів), збільшення тривалості госпіталізації, збільшення практик інтенсивної терапії, збільшення використання антимікробних препаратів та появу мікроорганізмів з множинною резистентністю до лікарських препаратів.

В Україні діє Наказ МОЗ №1614 від 3.08.2021 р. "Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та

установах/закладах надання соціальних послуг/соціального захисту населення" (Наказ №1614). Цей Наказ є ключовим документом для забезпечення безпеки пацієнтів та персоналу, зниження рівня ВЛІ та боротьби з антимікробною резистентністю в Україні.

Метою нашого дослідження було вивчення структури внутрішньолікарняних інфекцій в Україні за 2021-2023 рр.

Матеріали та методи. Для проведення ретроспективного епідеміологічного аналізу використані дані статистичних форм №2 (річна) "Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання" в Україні за 2021-2023 рр. Використано дескриптивні прийоми епідеміологічного методу дослідження.

Результати. За три роки в Україні було зареєстровано 2739 випадків ВЛІ, а саме: в 2021 р. -1563 випадки та зниження в 2,5 раза у 2022 р. - 621 випадок, та у 2023 р. -582 випадки. Така ситуація пов'язана з початком повномасштабного вторгнення росії та зниженням реєстрації цих інфекцій. Також треба зазначити, що згідно з Наказом №1614 заклади охорони здоров'я не повинні передавати в Центри контролю та профілактики хвороб інформацію про інфекції, які пов'язані з наданням медичної допомоги. Виявлення та реєстрація ВЛІ відбувається за результатами дозорного епідеміологічного нагляду, який проводить Центр громадського здоров'я разом з Центрами контролю та профілактики хвороб у визначених закладах охорони здоров'я.

При вивченні структури ВЛІ за 2021-2023 рр. встановлено: перше місце займають інфекції окремих станів, що виникають в перинатальному періоді (23,5%), на другому місці - інфекції, що виникають внаслідок хірургічних та терапевтичних втручань (14,9%), на третьому місці - дві групи інфекцій: інфекції органів дихання та інфекції вагітності, пологів та післяпологового періоду по 13,2%. Були зареєстровані й інші групи інфекцій: інфекції шкіри та підшкірної клітковини, частка яких становила 7,7%; інфекції репродуктивних органів - 5,3%; інфекції органів ока та придаткового апарату - 5,0%; інфекції сечових шляхів - 4,2%; інфекції органів нервової системи - 3,7 %; інфекції органів травлення - 2,6%; інфекції кістково-м'язової системи і сполучної тканини - 2,2%; інфекції органів серцево-судинної системи - 2,05%; інфекції вуха та соскоподібного відростка - 1,4% та інші неуточнені інфекційні хвороби, які не ввійшли до переліку - 1,2%.

При аналізі інфекцій органів дихання встановлено, що кількість випадків у 2021 р. становила 237, а в наступних роках відбулося їх зниження в 3,8 раза (2022 р. - 61, 2023 р. - 63). Таку ситуація ймовірно пов'язана з пандемією COVID-19 у 2020-2021 рр. та збільшенням кількості пацієнтів, які знаходились на штучній вентиляції легень, що є фактором ризику для ВЛІ.

Аналізом інфекцій сечових шляхів встановлено, що в 2023р. виявлено 63 випадки і це в 2,7 раза більше, ніж у 2021 р. та в 2,1 раза більше, ніж у 2022 р. Збільшення випадків інфекцій сечових шляхів пов'язано з проведенням рутинного епідеміологічного нагляду за катетер-асоційованими інфекціями сечових шляхів згідно з Наказом №1614.

Треба зазначити, що за період спостереження не виявлено жодного випадку гострої кишкової інфекцій та вірусних гепатитів.

Висновки. Внутрішньолікарняні інфекції залишаються значущою проблемою для системи охорони здоров'я України. Однак, офіційна статистика щодо ВЛІ в Україні може не повністю відображати реальну ситуацію.

Проблема ВЛІ є надзвичайно актуальною через її медичні, соціальні та економічні наслідки. Ефективна профілактика, своєчасна діагностика та адекватне лікування є основою для зниження рівня поширеності цих інфекцій і покращення якості медичної допомоги. Сучасна та якісна система епідеміологічного нагляду, яка впроваджена в Україні, повинна зіграти ключову роль на національному та локальних рівнях. Всі зацікавлені сторони мають докладати зусиль для запобігання ВЛІ та здійснення контролю над ними.

ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ ТА БІОСТАТИСТИКИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Іншакова Г.В.¹, Глабець С.П.²

¹ *Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна*

² *ДНУ «Центр інноваційних технологій охорони здоров'я» ДУС, м. Київ, Україна*

Формування наукового потенціалу є ключовим завданням для будь-якої наукової установи чи закладу вищої освіти. Важливою складовою цього процесу є підготовка докторів філософії (PhD) через навчання в аспірантурі. У Державній науковій установі «Центр інноваційних технологій охорони здоров'я» Державного управління справами (ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС) аспірантура функціонує з 2016 року, забезпечуючи якісну наукову підготовку за спеціальністю 222 «Медицина».

Упродовж 10 років у ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС здійснюється підготовка майбутніх науковців, здатних проводити сучасні медичні дослідження та впроваджувати інноваційні рішення в галузі охорони здоров'я. Аспірантам пропонуються різні форми навчання – очна денна, очна вечірня та заочна, а також можливість здобувати знання не лише аудиторно, а й у дистанційному форматі